

ریاض در دیپلماسی

«دسته چک» تجدید نظر می‌کند!

از پاکستان تا لبنان، عربستان سعودی دیپلماسی مشهور به «دسته چک» خود را کاهش می‌دهد؛ سیاست دیرینه بذل و بخشش دلارهای نفتی در ازای نفوذ که به گفته ناظران، دستاوردهای ملموس چندانی هم نداشته است. خبرگزاری فرانسه در گزارشی نوشته است که برای چندین دهه، این پادشاهی ثروتمند میلیاردها دلار به متحدانش و به دشمنان دشمنانش توزیع کرده است تا موقعیت خودش به عنوان یک منبع قدرت عرب و رهبر جهان مسلمین را تقویت کند. اما از آنجا که کاهش شدید تقاضا باعث کاهش درآمدهای نفتی شده است، این پادشاهی در حال بازنگری در مورد ائتلاف‌های قدیمی است که به گفته ناظران سعودی، پول آنها را بلعیده‌اند، در حالی که در عوض خدمات اندکی ارائه دادند، آن هم در زمانی که تلاش برای برتری منطقه‌ای به‌طور فزاینده‌ای توسط رقیب‌اشمال ایران، ترکیه و قطر به چالش کشیده می‌شود. یاسمین فاروق، کارشناس مسائل خاورمیانه می‌گوید، تعداد زیادی از کشورهای منطقه، از اردن و لبنان گرفته تا مصر، فلسطین و پاکستان، مهمترین دریافت‌کنندگان کمک عربستان طی یک دهه گذشته بوده‌اند. فاروق که در موسسه صلح بین‌المللی کارنگی فعال است، گفت: در همین حال تاثیر اقتصادی دوگانه کرونا و ویروس و افت بهای نفت، ممکن است منجر شود عربستان سعودی کمک‌هایش را بازطراحی و منطقی کند. این کشور در تلاش برای تغییر این ذهنیت است که ماهیت یک خودپرداز را دارد. این پادشاهی میلیاردها دلار به بازسازی لبنان پس از جنگ داخلی کمک کرده است، اما از عدم موفقیت در مهار حزب‌الله‌ابراز ناامیدی کرده است. خالد السلیمان، ستون‌نویس سعودی اخیراً در مطلبی برای روزنامه حامی دولت «عكاظ» نوشت: عربستان سعودی به پرداخت قبوض حزب‌الله ادامه نخواهد داد و لبنان باید مسوولیت‌هایش را در قبال این کشور بر دوش بگیرد. دیگر برای عربستان سعودی مقدور نیست که صبح میلیاردها به لبنان پول بدهد و نتایج آن را شب تحویل بگیرد. این وضعیت دیگر با سیاست خارجی جدید سعودی سازگار نیست چون پول سعودی از آسمان نمی‌بارد یا در بیابان رشد نمی‌کند.

به نظر می‌رسد عربستان سعودی از پاکستان، پس از آنکه این متحد دیرینه، ریاض را به موضع‌گیری قاطعانه در منطقه مورد مناقشه کشمیر وادار ساخت و تهدید کرد که این موضوع را به سایر مجامع مسلمانان می‌کشاند، ناامید شده است. به گفته یک منبع دیپلماتیک، پادشاهی سعودی به تاژگی یک میلیارد دلار از وام سه میلیارد دلاری را از پاکستان پس گرفته و یک تسهیلات منقضی شده شامل اعتبار نفتی چند میلیاردی برای اسلام‌آباد را تمدید نکرد. یک نویسنده و مولف سعودی می‌گوید: نخبگان پاکستانی با توجه به آنچه عربستان سعودی در طول دهه‌های گذشته برای پاکستان انجام داده است، عادت بدی دارند که حمایت عربستان را مسلم می‌دانند. خب میهمانی به پایان رسید و پاکستان لازم است که برای این روابط ارزش قائل شود. دیگر از ناظران رایگان یا خیابان یک‌طرفه خبری نیست. به گفته یک شاهد ه سعودی، مناسبات ریاض با پاکستان به‌طور تاریخی بسیار گرم بود اما این روابط نامتعادل شده است. شاهزاده طلال بن محمد در پیامی تویتری نوشت: طبق شرایط دنیای واقعی این تنها به یک طرف سود می‌دهد. آن طرف هم پاکستان است. پاکستان و مصر، متحد دیگری که میلیاردها کمک دریافت می‌کند، درخواست بابت اعزام نیروی زمینی برای پشتیبانی از کارزار نظامی به رهبری سعودی‌ها در یمن علیه حوثی‌ها را رد کرد. ناظران می‌گویند، با توجه به اینکه تعداد زیادی از روابط آن معاملاتی شده است، ریاض برای کسب احترام تقلا می‌کند و نقش آن در جهان اسلام از سوی رقیب‌اش به چالش کشیده می‌شود. فاروق می‌گوید، سعودی‌ها به شکل روزافزونی از متحدان ناسپاس ناراضی هستند، او گفت: کشورهایی که به شکل سنتی از کمک سعودی‌ها سود می‌برند، در مواردی شاهد توقف، کاهش یا قطع کمک‌ها شدند.

نگاهی به اهداف سفر رئیس‌جمهوری فرانسه به لبنان و عراق

احیای بنایارتیسم در خاورمیانه

فرشاد گلزاری

پارلمان این کشور و همچنین در میدان الشهدا در مرکز بیروت از سر گرفته شد و لبنانی‌ها بر مطالبات خیزش مردمی تاکید کردند. معترضان شرکت‌کننده در تظاهرات «خشم لبنان بزرگ» به حدی عصبانی بودند که خودروی نیروهای امنیتی این کشور را که در حال عبور از محل تجمع بود، واژگون کردند. این اعتراض‌ها به‌مقابل پارلمان ختم نشد بلکه معترضان مقابل منزل فیروزه (خواننده معروف لبنان) هم تجمع کردند؛ چرا که اماونل ماکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه در جریان سفرش به بیروت، به خانه خواننده لبنانی رفت و نشان شواله به او اعطا کرد. این موضوع آن هم در آستانه سفر مکررون به بیروت به‌خوبی‌نشان می‌دهد که شهروندان لبنان از وضعیت کنونی بسیار ناراضی هستند و به همین دلیل کار برای مصطفی ادیب سخت خواهد شد. او که تازه به عنوان مامور تشکیل کابینه لبنان انتخاب شده، گزینه‌ای است که مورد تایید فرانسه است اما به نظر می‌رسد فشارها بر وی، خصوصاً در مورد تشکیل کابینه بسیار باشد. مهمتر

از تمام این مسائل سخنان مکررون لبنان بود. رئیس‌جمهور فرانسه در کنفرانس مطبوعاتی‌اش پس از دیدار با نمایندگان احزاب و جریان‌های سیاسی ضمن اعلام آمادگی برای برگزاری کنفرانس بین‌المللی حمایت از لبنان اعلام کرد که احزاب لبنانی متعهد شدند ظرف دو هفته دولت را تشکیل دهند. ماکرون با اشاره به اینکه برای سومین بار به لبنان باز خواهد گشت تصریح کرد که طرف‌های سیاسی بدون استثنا ملزم شده‌اند که تا دو هفته‌آتی و در نهایت طی ۱۵ روز، دولت جدید را تشکیل دهند.

این در حالیکه است منابع خبری و سیاسی لبنان اعلام کرده‌اند مکررون با مسئولان لبنان بر سر نقشه راهی که ضامن اصلاحات فوری باشد به توافق رسیده است. آنچه در این میان باید مورد توجه قرار بگیرد این است که سخنان مکررون و تهدید او برای تشکیل دولت لبنان در حالی بیان شده که روند تشکیل دولت در لبنان معمولاً بسیار سخت و پیچیده است و حتی هفته‌ها و ماه‌ها به طول می‌انجامد. اینکه ماکرون از

اگر اظهارات مکررون و تاکید او در لبنان مبنی بر تشکیل کابینه این کشور ظرف ۱۵ روز آینده را در کنار راهبرد و سخنانش در قبال عراق، بگذاریم به خوبی می‌بینیم که او به دنبال احیای «بنایارتیسم» در خاورمیانه است

ل‌زوم تشکیل دولت با ماموریت مشخص و چهره‌های دارای صلاحیت که از حمایت طرف‌های سیاسی بر خوردار باشد سخن می‌گوید یا اینکه صریحاً خطاب به تمام مقامات و رسانه‌های لبنان اعلام می‌کند که پاریس به دنبال ایجاد حمایت بین‌المللی از بیروت است، نشان می‌دهد که فرانسوی‌ها در حال بازتعریف نقش خود در لبنان هستند. توجه داشته باشید فرانسه از روز اولی که قرار بود کشور لبنان به عنوان یک دولت - ملت به استقلال رسیده، اعلام موجودیت کند، ساختار سیاسی و

شاکله اجتماعی آن را بنا گذاشت و در نهایت بر اساس پیمان طائف شاهد بودیم که هرم قدرت در لبنان از اهل تسنن، شیعیان و مسیحی‌ها تشکیل شد. عده‌ای همانند میشل عون، رئیس‌جمهوری لبنان معتقدند این ساختار که دهه‌ها در لبنان اجرا شده، دیگر نمی‌تواند باعث سعادت و به همین مشکلات مردم لبنان شود و به همین دلیل بحث اصلاحات و تغییر ساختار لبنان را در دستور کار خود قرار داده‌اند. اینکه آیا سهم‌خواهی در لبنان بر اساس نظام سیاسی طائفه‌ای می‌تواند سعادت را برای مردم لبنان (آن هم در سال ۲۰۲۰ و قرن بیست و یکم) به وجود بیاورد، بدون تردید پاسخش منفی است اما پرسش این است که آیا فرانسه می‌تواند با تهدید مقامات سیاسی لبنان، وضعیت فعلی را سر و سامان دهد؟ اینکه مکررون، حزب‌الله لبنان را جزئی از مردم خطاب می‌کند نشان می‌دهد که او به دنبال دامن زدن به اختلاف‌ها و مشکلات لبنان نیست؛ اما از سوی دیگر به دنبال آن است که نقش استعماری خود که از سال ۱۹۱۶ میلادی و بر اساس توافق سایکس - پیکو برای پاریس ترسیم کرده بود را مجدداً احیا کند. شکی نیست که پاریس در این میان دیدگاه اسرائیل به عنوان یک متحد مهم در منطقه و تعهد به امنیت تل آویو را در دستور کار قرار خواهد داد و در این راه ممکن است عربستان و آمریکا، موانعی بر سر راهش در مورد اصلاحات لبنان قرار دهند. اما آنچه مهم‌تر از این مسائل به نظر می‌رسد، این سوال است که مکررون در «عراق» و در همسایگی ایران به دنبال چیست؟

احیای بنایارتیسم!

همه به یاد دارند زنده‌زمانی که مکررون در سال ۲۰۱۷ میلادی به مقام ریاست‌جمهوری فرانسه رسید، بسیاری از رسانه‌های این کشور و حتی تحلیلگران حوزه سیاست خارجی در پاریس اعلام کردند که او نگاه ویژه‌ای به خاورمیانه و آفریقا خواهد داشت. این تحلیل‌ها صرفاً به دلیل نقش قدیمی و استعماری آن در منطقه غرب آسیا و آفریقا نبود، بلکه مکررون برای ساکت کردن منتقدان و راست‌افراطی به حملات تروریستی در فرانسه، باید

اینکه مکررون، حزب‌الله لبنان را جزئی از مردم خطاب می‌کند نشان می‌دهد که او به دنبال دامن زدن به اختلاف‌ها و مشکلات لبنان نیست، اما از سوی دیگر به دنبال آن است که نقش استعماری خود که از سال ۱۹۱۶ میلادی و بر اساس توافق سایکس - پیکو برای پاریس ترسیم کرده بود را مجدداً احیا کند

یک محور قدرت‌نمایی برای خودش درست می‌کرد. اینکه مکررون بلافاصله پس از لبنان به سمت عراق پرواز می‌کند و در آنجا پس از دیدار با برهم صالح، رئیس‌جمهوری عراق خطاب به تمام مردم و مقامات عراق در حساب کاربری توییتر خود می‌نویسد: «برای حمایت از عراق در زمان چالش‌ها به این کشور سفر کرده‌ام». نشان می‌دهد که پاریس در حال تقویت رگه‌های نفوذ خود در کشورهای منطقه و ترمیم راهبردش در خاورمیانه است و توجه داشته باشید که فرانسه در عراق، مشغول آموزش نیروهای امنیتی و نظامی این کشور است و از جهت دیگر به عنوان یکی از فروشنده‌گان و حامیان تسلیحاتی بغداد به‌شمار می‌آید.

مساله مهم‌تر این است که فرانسوی‌ها همانند آمریکایی‌ها در عراق مورد تنفر مردم این کشور نیستند؛ چرا که پاریس سال ۲۰۰۳ میلادی در اشغال بغداد نقش نداشت و حتی با آن مخالفت کرده بود. به این جهت مکررون تلاش دارد همانند مدل لبنان، اقدام به ارتباط‌گیری با جامعه نخبگان عراق کند تا بتواند در پروژه‌های آینده این کشور که حول محورهای نفت، اقتصاد، تسلیحات و حتی سرمایه‌گذاری می‌گردد، ایفای نقش کند. اگر اظهارات مکررون و تهدید او در لبنان مبنی بر تشکیل کابینه این کشور ظرف ۱۵ روز آینده را در کنار راهبرد و سخنانش در قبال عراق، بگذاریم به خوبی می‌بینیم که او به دنبال احیای «بنایارتیسم» در خاورمیانه است.

خبر

اعزام هیات کابل به قطر در آستانه مذاکرات بین‌الافغان

سپتامبر انجام می‌شود اما جنبش طالبان از این پیشنهاد حمایت نکرد. آزادی‌زندانان از سوی دو طرف یک پیش شرط برای مذاکرات صلح است که در ابتدای امر از سوی این گروه شبه‌نظامی و آمریکا در فوریه سال جاری میلادی با آن موافقت شد. در همین حال منابعی تایید کرده‌اند که هیأت پنج‌نفری افغانستان از مزدوحه شده‌اند.

سخنگوی رئیس‌شورای عالی آشتی ملی افغانستان گفت، دولت کابل تمامی زندانیان باقی‌مانده طالبان را روز چهارشنبه آزاد می‌کند و هیاتی از دولت قرار است امروز (پنجشنبه) به دوحه بروند تا درباره مذاکرات بین‌افغان‌ها گفت‌وگو کنند. به گزارش اسوشیتد پرس، فریدون خوزان، سخنگوی عبدالله عبدالله، رئیس‌شورای عالی آشتی ملی افغانستان در حالی این مطلب را عنوان کرد که یکی از منابع امنیتی گفته دولت کابل تمامی زندانیان طالبان را آزاد می‌کند، مگر آنهایی که آزادیشان از سوی فرانسه و استرالیا با مخالفت همراه است. این دو کشور مخالف آزادی برخی از اعضای طالبان هستند که به حملات مرگبار علیه شهروندان آنهادست زده‌اند. منابع در قندهار گفته‌اند، طالبان نیز در عوض چهار کماندوی ارتش افغانستان را شب گذشته آزاد کرد. رئیس‌شورای عالی آشتی ملی افغانستان اخیراً گفته بود که مذاکرات در هفته نخست

خبر

توافق نامه امارات و اسرائیل به زودی در کاخ سفید امضا می‌شود

در این سفر را بر عهده داشت. جارد کوشنر، داماد و مشاور ارشد دونالد ترامپ و رابرت اوبراین، مشاور امنیت ملی آمریکا نیز در هیأت آمریکایی حضور داشتند. کوشنر اخیراً پس از همراهی هیأت اسرائیلی در امارات به بحرین سفر کرد تا بتواند حمایت‌های بیشتری را نسبت به صلح با اسرائیل جلب کند. این هیأت آمریکایی قصد دارد به عربستان و قطر نیز سفر کند.

سفر نخست‌وزیر روسیه به بلاروس هم‌زمان با اعمال تحریم‌های آمریکا

نخست‌وزیر روسیه قرار است امروز (پنجشنبه) وارد بلاروس شود. به گزارش رویترز، سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه در حالی اعلام کرد که میخائیل میشوستین، نخست‌وزیر روسیه امروز وارد بلاروس می‌شود تا با مقام‌های این کشور دیدار و گفتگو داشته باشد که الکساندر لوکاشنکو، رئیس‌جمهوری بلاروس با بزرگ‌ترین بحران سیاسی در طول ۲۶ سال ریاست جمهوری خود روبروست. ولادیمیر ماکو، وزیر خارجه بلاروس نیز که روز گذشته (چهارشنبه) در مسکو است تا با مقام‌های روسی دیدار و گفتگو کند به خبرنگاران گفت، موضوع روسیه در باره بحران سیاسی در بلاروس کمک به جلوگیری از مداخله خارجی در این کشور است. این در حالیکه است که یکی از مقام‌های ارشد وزارت خارجه آمریکا در بیانیه‌ای اعلام کرده‌واشنگتن در حال بررسی وضعی تحریم‌هایی علیه هفت شخص حقیقی است که گفته می‌شود در تقلب انتخاباتی و خشونت علیه معترضان در بلاروس نقش داشتند.

پامپئو: شباهت زیادی میان جنگ سرد و اختلاف آمریکا و چین وجود دارد

وزیر خارجه آمریکا با اشاره به هشدار ماه گذشته وانگ یی گفت، بر چسب جنگ سرد با مناقشه‌های مدرن ایالات متحده و چین ربط‌هایی دارند اما چالش‌ها با چین متفاوت هستند. به گزارش رویترز، مایک پامپئو، وزیر امور خارجه آمریکا با اشاره به تمام مراکز فرهنگی «انستیتوی کنفوسیوس» در دانشگاه‌های آمریکا تا پایان سال جاری میلادی تعطیل شوند. پامپئو در مصاحبه با لو دایس از «فاکس نیوزس تنورک» با منتهم کردن این نهادهای تحت حمایت مالی دولت چین در همکاری برای جذب «جاسوس و همدست» در کالج‌های آمریکا گفت: فکر می‌کنم همه متوجه خطری که از جانب آنها ایجاد می‌شود، هستند. گمان می‌کنم این موسسات متوجه آن باشند و خوشحالم که ماهمگی آنها را پیش از پایان امسال تعطیل می‌کنیم. وزیر خارجه آمریکا ماه گذشته به انستیتوی کنفوسیوس در آمریکا بر چسب «بهاد تبلیغ‌کننده پروپاگاندای جهانی و نفوذ مخرب پکن» را زد.

